

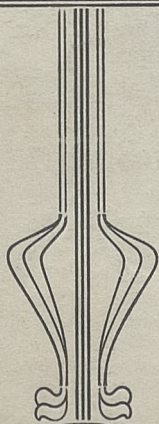
2541

4404

XXII. Sprawozdanie z czynności w roku 1912

Krakowskie Ochootnicze Towarzystwo Ratunkowe

Rok
założenia
1891.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków

odbędzie się dnia 9-go marca 1913 r.
o godzinie 4-tej po południu
w Sali Kliniki Okulistycznej przy ul.
Kopernika Nr. 40.

W razie braku kompletu odbędzie się Walne Zgromadzenie tego samego dnia o godz. 4¹/₂ po poł.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
CZŁONKÓW
TOWARZYSTWA RATUNKOWEGO

odbędzie się
dnia 9-go marca 1913 r. o godzinie 4-tej po południu
W SALI KLINIKI OKULISTYCZNEJ

(ul. Kopernika L. 40).

PORZĄDEK DZIENNY :

1. Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia.
2. Dyskusya nad sprawozdaniem rocznem.
3. Udzielenie absolutoryum ustępującemu Wydziałowi.
4. Wybór Prezesa, Wiceprezesa i 10 członków Wydziału.
5. Wybór trzech członków Komisji sprawdzającej.
6. Sprawa ewentualnej zmiany statutu.
7. Interpelacye i wnioski.

Sekretarz

Dr. Wacław Zakrzewski

Prezes

Prof. Dr. B. Wicherkiewicz
C. k. Radca Dworu.

W razie braku kompletu odbędzie się Walne Zgromadzenie tego samego dnia o godzinie 4¹/₂ po południu.

Zawiadomienie niniejsze służy jednocześnie za kartę wstępu na Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa Ratunkowego.

7406

KRAKOWSKIE OCHOTNICZE
TOWARZYSTWO RATUNKOWE

XXII. SPRAWOZDANIE
Z CZYNNOŚCI W ROKU 1912.

KRAKÓW 1913. NAKŁADEM T-WA RATUNKOWEGO.
CZCIONKAMI KRAKOWSKIEJ DRUKARNI NAKŁADOWEJ W KRAKOWIE
POD ZARZĄDEM ADOLFA NOWAKA.

Zadaniem Towarzystwa ratunkowego jest niesienie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

Wyjątki ze statutu Krak. Ochotn. Tow. Ratunkowego.

§ 4. Członkowie Towarzystwa są trojacy: a) czynni, b) wspierający, c) honorowi.

II. Wspierającymi członkami mogą być ci obywatele bez różnicy płci, którzy pieniężnie wspomagają Towarzystwo:

a) członkowie założyciele płacą jednorazowo najmniej 400 koron;

b) członkowie dobrodzieje składają jednorazowo najmniej 200 koron;

c) członkowie dożywotni płacą najmniej również jednorazowo 100 koron;

d) członkowie zwyczajni składają corocznie najmniej 8 kor. Wkładkę tę mogą uiszczać także w odstępach ćwierćrocznych.

III. Członków honorowych mianuje Walne Zgromadzenie na przedstawienie Wydziału. Mogą nimi zostać osoby zasłużone dla Towarzystwa wprost, lub też dla idei humanitarnych, pokrewnych celom Towarzystwa.

§ 6. Każdy członek Towarzystwa ma prawo:

a) brać udział w obradach Walnego Zgromadzenia;

b) wyboru i obieralności, podawania wniosków i głosowania;

c) zażądać pomocy Straży Ratunkowej Towarzystwa w celu przewiezienia siebie lub członka swej rodziny z domu do jednego z zakładów leczniczych, jednak tylko po wykazaniu się świadectwem lekarza ordynującego, że pomoc Straży Ratunkowej jest dla chorego konieczną;

d) członkowie czynni, dalej wspierający, zwyczajni i dożywotni mają na Walnem Zgromadzeniu po jednym głosie, członkowie dobrodzieje po dwa głosy, zaś założyciele po cztery głosy.

Protector Towarzystwa z urzędu :
Prezydent miasta Dr. Juliusz Leo.

WYDZIAŁ TOWARZYSTWA W R. 1912 Z WYBORU :

Zarząd :

Prezes :

Prof. Dr. Bolesław Wicherkiewicz
c. k. Radca Dworu.

Wiceprezes :

Prof. Dr. Stanisław Braun.

Sekretarz :

Dr. Wacław Zakrzewski.

Skarbnik generalny :

Dyr. Kazimierz Jankowski.

Wydziałowi :

Dr. Arnold Bannet, zast. skarb. Dr. Tomasz Janiszewki, fiz. m.
Karol Borczowski, ryg. med. Red. Michał Konopiński, r. m.
Stan. Hodbod, ryg. med., zast. sekr. Feliks Nowotny, nacz. str. poż.
Dr. Jan Jakubowski, adwokat Dyr. Henryk Szatkowski, r. m.

Komisya sprawdzająca :

Wacław Anczyc † Maurycy Dattner, prez. Izby hand.
Prof. Dr. Stanisław Pareński.

Lekarz-kierownik Pogotowia rat.:

Dr. Antoni Pachoński.

Członkowie honorowi Towarzystwa:

Dr. Arnold Bannet

Prof. Dr. Aleksander Bossowski

Prof. Dr. Stanisław Braun

Dr. Michał Śliwiński

*Prof. Dr. Bolesław Wicherkiewicz, c. k. Radca
Dworu*

*Hr. Jan Wilczek, honorowy Prezydent wiedeńskiego
Towarzystwa Ratunkowego.*

XXII. SPRAWOZDANIE

KRAKOWSKIEGO

Ochotniczego Towarzystwa Ratunkowego za rok 1912.

W roku ubiegłym — 22-gim istnienia Towarzystwa — oprócz różnych spraw związanych bezpośrednio z utrzymaniem pogotowia ratunkowego, zajmował się Wydział sprawą budowy własnego domu T-wa, czyniąc starania, aby ta tak ważna sprawa w możliwie krótkim czasie doczekała się pomyślnego załatwienia.

Dotychczasowe pomieszczenie stacji ratunkowej — zwłaszcza po tak znacznem rozszerzeniu i rozroście miasta — okazało się nietylko za szczupłe, ale zupełnie już teraz nie odpowiadające celowi. Dlatego też oprócz starań około budowy domu, tymczasem, zanim ten dom stanie, musiano porobić znaczniejsze przeróbki i ulepszenia w obecnym lokalu. Korzystając z odstąpienia stacji ratunkowej przez gminę m. Krakowa w budynku straży pożarnej jednego jeszcze pokoju, sąsiadującego z dwoma dotychczas zajmowanymi, (z których jeden bardzo mały), przystąpiono do rozszerzenia przedewszystkiem pokoju opatrunkowego.

Przy tych adaptacjach w powiększonym lokalu stacji ratunkowej — których znaczniejszą część wykonało budownictwo miejskie kosztem gminy — zajmujący się tą sprawą Wiceprezes naszego Towarzystwa Prof. Dr. Stanisław Braun doznał w swych zabiegach niezmiernie gorliwego i wydatnego poparcia ze strony Wiceprezydenta miasta JWP. Rady Dworu Józefa Sarego; Jemu też szczególniejsze ze strony T-wa należy się uznanie i wdzięczność. Przy kierowaniu zaś robotami wielką życzliwość T-wu okazał

WP. Jakób Wachtel, insp. bud. miej., za co Mu również Wydział T-wa wyraża podziękowanie.

Przeróbki owe, rozpoczęte w roku ubiegłym, nie są jeszcze wprawdzie gotowe w chwili pisania niniejszego sprawozdania, ale w niedługim już czasie mają być ukończone.

Stacya ratunkowa krakowska zyskuje tedy obecnie obszerny i porządný pokój opatrunkowy.

Nie posiada jednak stacya ratunkowa nasza i nie będzie posiadała na razie, pomimo tych przeróbek, całego szeregu ubikacyi bezwzględnie potrzebnych do racjonalnego jej funkcjonowania w tak dużem mieście, jakim się obecnie staje Kraków, mający się w bliskim czasie przez połączenie się z Podgórzem jeszcze bardziej powiększyć.

Potrzebną jest koniecznie odpowiednia — choćby skromna — poczekalnia, której zadanie na razie będzie musiał spełniać kurytarz, nieogrzewany i dosyć ciemny, a służący przytem jako przejście do innych ubikacyi w budynku straży pożarnej. — Potrzebne są jakieś, choćby niewielkie, pokoje dla chwilowego pomieszczenia nieszczęśliwych, którzy zaśląbli na ulicy (między innymi epileptyków i t. p.), a którzy dzisiaj na stacyi ratunkowej nie znajdują żadnego pomieszczenia, boć przecież nie mogą pozostawać w pokoju opatrunkowym. — Potrzebne jest koniecznie wygodniejsze pomieszczenie lekarzy i dyżurnych pogotowia, którzy całe dnie i noce muszą przebywać stale w jednym i tym samym niewielkim pokoju. — Potrzebne jest bardziej zdrowotnym warunkom, odpowiadające pomieszczenie sanitaryuszy (służby pomocniczej), którzy obecnie podczas 48-godzinnej bez przerwy trwającej służby*) muszą we dwóch przebywać w chwilach wolnych od zajęć w małej, wilgotnej piwnicy, gdyż innego pomieszczenia dla nich niema — tam muszą spędzać zimowe noce. — Potrzeba odpowiedniego miejsca na skład materiałów opatrunkowych, kufry opatrunkowe, przyrządy ratownicze, nosze, lektykę i t. p.***) — Potrzeba tedy całego szeregu pokoi, których dzisiaj niema, a brak ich się bardzo daje we znaki; potrzeba wozowni, magazynu i t. d. — jednym

*) Każdy z trzech sanitaryuszów pełni służbę przez dwie doby bez przerwy, poczem na przemian ma jedną dobę wolną.

**) Znaczna część wymienionych przedmiotów niszczeje obecnie umieszczona na korytarzu, w piwnicy lub w otwartej szopie z przeciekającym dachem, zastępującej nam wozownię i t. d.

słowem konieczna i to już w najbliższym czasie jest budowa własnego domu.

Wydział Towarzystwa żywi też nadzieję, że Rada m. Krakowa, tak życzliwie odnosząca się do wszystkich ważniejszych postulatów stacyi ratunkowej, przez przyznanie w krótkim czasie bezpłatnie gruntu pod budowę, umożliwi mu już w niedalekiej przyszłości uskutecznienie tego najważniejszego w obecnej chwili przedsięwzięcia.

Nawiązując do zeszłorocznego sprawozdania, w którym nieco obszerniej omawiano sprawę unormowania służby lekarskiej na stacyi pogotowia ratunkowego, zaznaczyć wypada, iż — wprowadzone w połowie poprzedniego roku — stałe dyżury lekarskie w roku ubiegłym pełnione były już nieprzerwanie i regularnie przez cały rok, dzięki wydatnej subwencji na ten cel ze strony gminy m. Krakowa, do czego jednak Towarzystwo musi się przyczyniać znaczną kwotą uzyskaną z innych jeszcze źródeł.

Gdy mowa o źródłach dochodów w roku ubiegłym, to na pierwszym miejscu — wśród nadzwyczajnych dochodów — wymienić należy legat ś. p. Anny Jerzmanowskiej. Znacznym tym legatem, wynoszącym 10 tysięcy koron, powiększyła zmarła dobrodziejka naszego Towarzystwa wydatnie bardzo fundusz budowy domu.

Towarzystwo nasze cieszyło się i w roku ubiegłym, podobnie jak w latach dawniejszych, sympatją i uznaniem w społeczeństwie, a jakkolwiek uznaniu temu nie zawsze towarzyszyło poparcie materyalne w tej mierze, jakby się tego należało spodziewać, to jednak na zupełny brak takiego poparcia nie można się skarżyć, gdyż i tego doznawało Towarzystwo od całego szeregu instytucyi i osób. Mamy do zanotowania: podwyższenia wkładek (Fabryka cygar do 100 kor., Rada wyzn. gminy izrael. do 50 kor. i t. d.); szereg darów i datków; pewien przyrost członków wspierających.

Z większych darów i datków wymienić tutaj należy: z legatu bł. p. I. Holzera 200 kor., dar Rad. dw. prof. dra Wicherkiewicza 200 kor., p. Eustachy Jaxa Chronowski 100 kor. (oprócz składanych stałe corocznie 50 kor. w formie wkładki członka wspierającego), pani Franciszka Dattnerowa 100 kor.

Wydział poczuwa się do miłego obowiązku wyrażenia wdzięczności i serdecznego podziękowania wszystkim tym instytucyom i osobom, które Towarzystwo nasze darzyły poparciem.

W pierwszym rzędzie dziękujemy zarówno za subwencje pieniężne jak za liczne świadczenia w naturze gminie miasta Krakowa. Podziękowanie to gorące wyrazić musimy tak dostojnemu Prezydyum miasta, odnoszącemu się zawsze przychylnie do spraw Towarzystwa ratunkowego, jak całej świetnej Radzie miejskiej, otaczającej je również życzliwą opieką, a niemniej Dyrekcyi, pp. Radcom Magistratu i kierownikom poszczególnych biur, którym w naszych staraniach i zabiegach około dobra Towarzystwa niejedno mamy do zawdzięczenia.

Dalej wyrazy podziękui za subwencye i datki należą się: Wysokiemu Sejmowi Krajowemu, gminie miasta Podgórze, Towarzystwu Wzajemnych Ubezpieczeń, Dyrekcyi kolei państwowej, Krakowskiej Powiatowej Kasie oszczędności, Towarzystwu dla kredytu hipot. i osobistego i wszystkim ofiarodawcom. — Szczegółowy wykaz subwencji, datków i darów zamieszczono w końcowej części niniejszego sprawozdania, po spisie członków wspierających (str. 42).

Tutaj wypada nam jeszcze wyrazić podziękowanie w imieniu pełniących służbę na stacyi ratunkowej lekarzy i dyżurnych za bezpłatne nadsyłanie pism Redakcyom: „Czasu“, „Gazety poniedziałkowej“, „Głosu Narodu“, „Ilustrowanego Kuryera Codziennego“, „Naprzodu“, „Nowej Reformy“, „Nowin“, „Postępu okulistycznego“ i „Przeglądu lekarskiego“.

Sprawozdanie kasowe i w roku ubiegłym zamykamy nadwyżką, powstałą w znacznej mierze dzięki owemu legatowi (10.000 kor.), o którym powyżej była mowa, a który przelało do funduszu budowy domu.

Jeżeli się ową nadwyżkę zredukuje przez odjęcie tej kwoty przelanej do funduszu budowy domu, a równocześnie jeżeli się zważy, jak znaczne wydatki — nadzwyczajne niejako — będzie musiało ponieść Towarzystwo nasze w roku 1913, to stwierdzić trzeba, że — pomimo nawet tej pewnej nadwyżki — trudne będzie miał zadanie Wydział Towarzystwa w tym roku, aby bez niedoboru kasowego i bez uszczuplenia naszego i tak niezbyt wielkiego majątku, mógł opędzić wszystkie konieczne rozchody. W roku tym bowiem trzeba będzie zapłacić za nową karetkę ratunkową, a ewentualnie sprawić jeszcze drugą nową, gdyż wozy nasze — z wyjątkiem jednego — są już w bardzo złym stanie tak, że w najbliższym czasie dwa z nich trzeba będzie zupełnie wycofać z użycia, albowiem nie są one już warte tych

ciągłych naprawek, jakich stale wymagają. Dalej trzeba będzie wydać znaczną bardzo kwotę na należyte wyposażenie wewnętrzne nowo urządzonego pokoju opatrunkowego na stacyi ratunkowej. Wydatki będą wielkie, większe aniżeli zwykłe, normalne dochody, to też sprawozdanie to ogólne zakończyć musimy apelem, gorącą prośbą do wszystkich, którzy się z działalnością naszego Towarzystwa zetknęli, do wszystkich osób życzliwych naszemu Towarzystwu o jaknajwydatniejsze poparcie materialne bądź to bezpośrednio, bądź też przez jednanie nam w kołach swoich znajomych jaknajwiększej liczby nowych członków wspierających, a nadto darów, datków i zapisów.

Zmarli

członkowie wspierający:

Dattner Maurycy, Prez. Izby handl.

Guńkiewicz Bronisław, Dr., adwokat

Knapiński Ludwik

Niemczewski Franciszek, c. k. notaryusz

Niewiarowski Władysław, emer. rotmistrz.

Cześć ich pamięci!

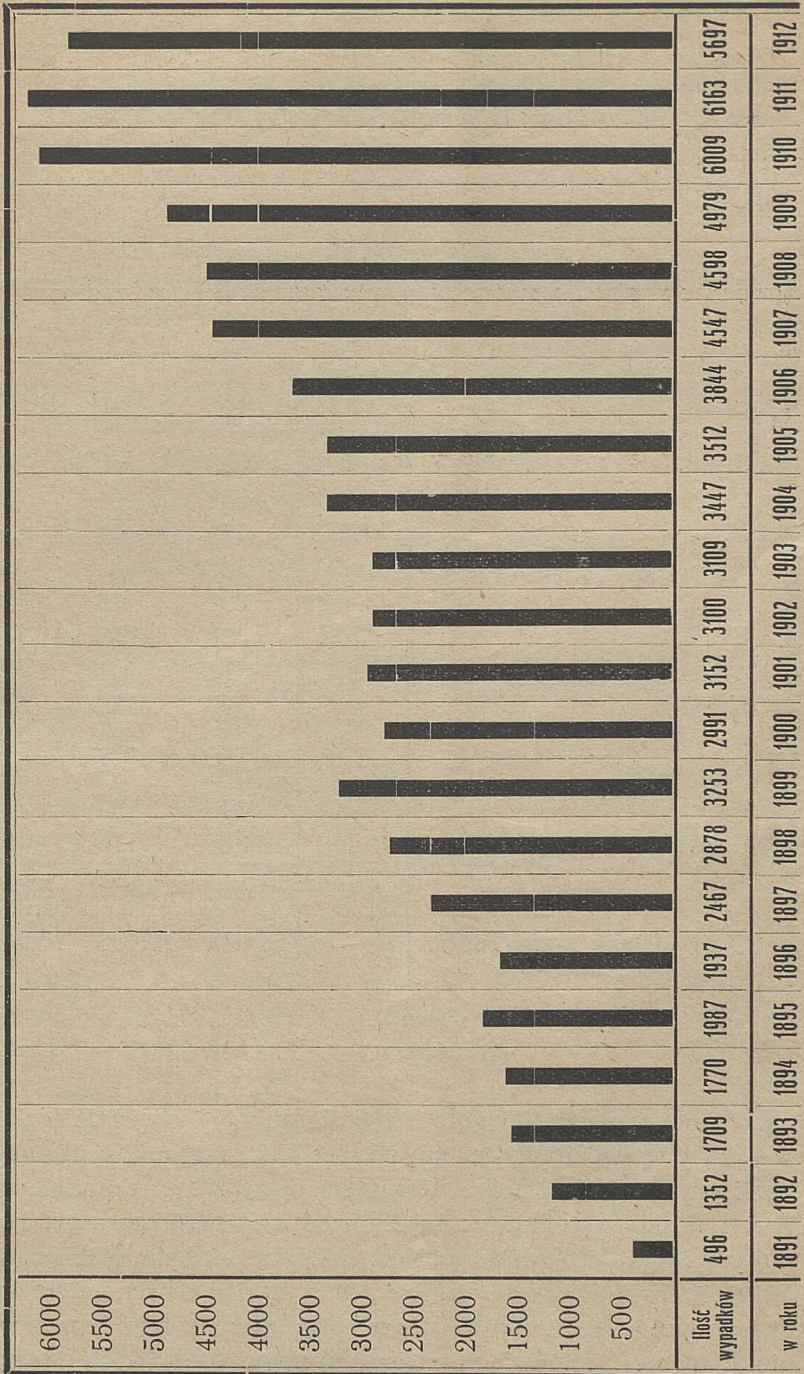
SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI POGOTOWIA.

Przystępując do omówienia działalności samego Pogotowia ratunkowego, porównać należy cyfry z ubiegłego roku z podobnymi cyframi z lat dawniejszych.

Jeżeli się przypatrzymy tablicy (Tab. 1.) przedstawiającej graficznie ilość ogólną wypadków, przy których interweniowało Pogotowie, przez wszystkie lata od swego powstania, aż po rok ubiegły, to zauważymy, że ilość ta w ostatniem dziesięcioleciu wzrastała stale — z pewnymi wahaniami — ale na ogół dosyć równomiernie, aż do roku 1909. W roku 1910 wzrost bardzo znaczny; rok ów wykazujący liczbę wypadków przeszło 6.000 daje w porównaniu z poprzednim przyrost interwencji powyżej 1.000. Przyczyny owego wielkiego przyrostu w r. 1910 omówiono już w poprzednich sprawozdaniach; główne z nich to powstanie Wielkiego Krakowa i bardzo znaczny w owym roku („grunwaldzkim“) napływ do Krakowa osób ze wszystkich stron Polski, zwłaszcza w miesiącach letnich. Poprzedni rok sprawozdawczy (1911) daje już przyrost stosunkowo nieznaczny; ubiegły zaś (1912) wykazuje ubytek i to nawet dosyć wielki, bo wynoszący 466 wypadków. — Gdzie szukać przyczyny tego ubytku: czy w tem, że rok ubiegły miałby być wyjątkowo spokojniejszy od poprzednich; czy też może w tem, że wśród mieszkańców Krakowa w ostatnich czasach rozszerzyły się już pewne wiadomości co do niesienia pierwszej pomocy w nagłych wypadkach i skutkiem tego nieco rzadziej wzywano Pogotowia, zwłaszcza o ile szło o wypadki drobniejsze — trudno o tem orzekać, nie mając w tym względzie żadnych ściślejszych danych.

Tab. 1.

Przy zestawianiu tablic statystycznych i omawianiu ich zachowano w obecnym sprawozdaniu układ i porządek podobny, jak w latach dawniejszych.

Z umieszczonej poniżej tablicy (Tab. 2.) wynika, że największą liczbę zarówno wezwań jak i interwencji wykazuje miesiąc czerwiec i to szczególnie w porze nocnej, natomiast w dzień

Tab. 2.

M i e s i ą c	Ilość wezwań	Ilość wypadków		
		w dzień	w nocy	ogółem
Styczeń	404	363	80	443
Luty	420	351	101	452
Marzec	457	409	104	513
Kwiecień	399	346	82	428
Maj	498	391	116	507
Czerwiec	525	388	155	543
Lipiec	495	378	121	499
Sierpień	505	396	130	526
Wrzesień	438	350	100	450
Październik	438	370	92	462
Listopad	414	348	92	440
Grudzień	410	318	116	434
Ogółem w ciągu roku .	5.403	4.408	1.289	5.697
Od założenia T-wa (1891)	—	53.644	19.403	73.047

Wypadków w dzień 77·37%

„ w nocy 22·63%

najczęściej wzywano Pogotowia w sierpniu. — Wprawdzie z cyfr w tablicy wypadaloby, że największej ilości wypadków dziennych dostarczył miesiąc marzec, lecz cyfra owa (409) nie podaje właściwie ilości wypadków, a raczej ilość osób uległych wypadkowi, którym Pogotowie niosło pomoc, ilość ta zaś była w marcu wyjątkowo znaczniejsza ze względu, iż w tym miesiącu interweniowało Pogotowie ratunkowe nasze przy opatrywaniu i przewożeniu z dworca kolejowego całego szeregu osób, które doznały

obrażeń przy katastrofie kolejowej w Trzebini (zderzenie pociągów dnia 13. III. 1912).

Od stwierdzonej stale w dawniejszych latach reguły, iż największej ilości wypadków dostarczają miesiące letnie i wiosenne, mniej już jesienne, a najmniej zimowe, odbiega rok ubiegły o tyle, iż w roku tym najmniejszą ilość interwencji wykazuje wyjątkowo kwiecień, a więc miesiąc wiosenny, który w poprzednich latach wykazywał ilość znaczniejszą.

Rozpatrując wezwania w dzień i w nocy można stwierdzić, że jakkolwiek ilość interwencji w nocy w stosunku do wezwań w porze dziennej nieco się procentowo zmniejszyła w porównaniu z rokiem poprzednim, zawsze jednak wezwania w porze nocnej i tak są stosunkowo dosyć częste, jeżeli się zważy, że np. w miesiącu czerwcu ilość przeciętna interwencji na jedną noc wykazuje przeszło 5 wypadków.

W tablicy następczej uwidoczniiono na czyje wezwanie, względnie zgłoszenie, Pogotowie udzieliło pomocy.

Tab. 3.

Miesiąc	Wezwania				
	Osób prywatnych	Lekarzy	Organów policyjnych	Instrytucyi i fabryk	Razem
Styczeń	264	82	28	30	404
Luty	281	68	29	42	420
Marzec	305	92	31	29	457
Kwiecień	256	76	27	40	399
Maj	319	93	43	43	498
Czerwiec	383	65	37	40	525
Lipiec	361	56	46	32	495
Sierpień	348	76	35	46	505
Wrzesień	312	65	30	31	438
Październik	313	62	29	34	438
Listopad	289	68	14	43	414
Grudzień	279	61	28	42	410
Razem	3710	864	377	452	5403

Wezwania osób prywatnych stanowią 68·66%

„ lekarzy „ 15·99%

„ organów policyi „ 6·98%

„ instytucyi i fabryk „ 8·37%

Na podstawie powyższego zestawienia stwierdzić można zwiększenie ilości wezwań lekarzy i to zarówno bezwzględnie jak i procentowo (przeszło 2⁰/₀), zmniejszenie natomiast wezwań organów policyjnych. Wezwania instytucji i fabryk wykazują pewien nieznaczny przyrost — procentowo, nie bezwzględnie. — Zawsze jednak przemożną większość wezwań — podobnie zresztą jak co roku — stanowią wezwania osób prywatnych, które najczęściej bez żadnego pośrednictwa zgłaszają się wprost na stację ratunkową, wiedząc same dobrze, gdzie najprędzej mogą znaleźć pomoc w nagłych wypadkach.

Z zestawienia liczb interwencji Pogotowia na stacji ratunkowej i poza stacją, w dzień i w nocy (Tab. 4.) wynika w porównaniu z rokiem ubiegłym zachowanie na ogół podobnego stosunku.

Tab. 4.

Miesiąc	Ilość wyjazdów	Udzielono pomocy					
		poza stacją			na stacji		
		w dzień	w nocy	razem	w dzień	w nocy	razem
Styczeń	203	199	43	242	164	37	201
Luty	214	207	39	246	144	62	206
Marzec	220	231	45	276	178	59	237
Kwiecień	213	204	38	242	142	44	186
Maj	250	206	53	259	185	63	248
Czerwiec	226	177	67	244	211	88	299
Lipiec	217	171	50	221	207	71	278
Sierpień	245	201	65	266	195	65	260
Wrzesień	199	172	39	211	178	61	239
Październik	214	200	38	238	170	54	224
Listopad	210	194	42	236	154	50	204
Grudzień	217	178	63	241	140	53	193
Razem	2.628	2.340	582	2.922	2.068	707	2.775

Wyjazdów 46·11⁰/₀
 Udzielono pomocy poza stacją . 51·29⁰/₀
 „ „ na stacji . 48·71⁰/₀

Przechodzimy do rozpatrzenia ilości wypadków w poszczególnych dniach w tygodniu.

Tab. 5.

Miesiąc	Niedziela	Poniedz.	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Przeciętna ilość wypadków na dobę
Styczeń	13·2	15·6	13·6	13·2	15·7	13·5	15·2	14·3
Luty	13·2	16·7	17·5	14·7	16	15·7	15	15·5
Marzec	18·2	14·5	12·2	26·7	13·7	17·6	13	16·5
Kwiecień	13·7	19·8	14	13	10·2	10	17·7	14
Maj	15·7	20·2	16·7	16·6	13·6	15·6	16·7	16·4
Czerwiec	19·8	18·7	24	17	17	18	13	18·2
Lipiec	17	17·8	15·6	12·8	18	13	19	16·1
Sierpień	15·2	21·2	14·5	17	16·4	18·8	15·6	16·4
Wrzesień	13·4	20·4	13·7	13·5	12·2	13·5	17·2	14·8
Październik	13·2	16·2	12·2	15·8	17·6	15·5	13·5	15·4
Listopad	14	14·7	16·2	17	12·7	12·4	15·8	14·7
Grudzień	14·6	13·4	14·4	12·5	16	13·5	13·5	14
Przeciętna ilość wypadków na każdy dzień w tygodniu całego roku 1912	15·1	17·4	15·4	15·8	14·9	14·7	15·4	15·5

W tablicy tej podano dla każdego dnia w tygodniu w poszczególnych miesiącach cyfry przeciętne. Wynika z niej, że w roku ubiegłym najruchliwsze bywały dni poniedziałkowe, najmniej zaś czynności dostarczały pogotowiu ratunkowemu piątki; stosunki zatem zbliżone na ogół do tego, co wykazywały lata poprzednie. Bezwzględnie największą ilość wypadków na dobę w ubiegłym roku wykazywały środy w marcu. Pochodzi to stąd, że owa katastrofa w Trzebini, o której już wyżej wspomniano, wydarzyła się we środę — 13 marca — a wielka ilość osób, którym w tym dniu pogotowie niosło pomoc (z samej tej katastrofy 32 osoby, a ogółem w tym dniu 45 osób) sprawiła, że liczba przeciętna interwencji w środy marcowe tak znacznie podskoczyła. Jeżeli się wyłączy ten przypadkowy niejako wpływ owej jednej środy, to poza tem najczęściej wzywano pogotowia

w poniedziałki w sierpniu, potem z kolei idą również dni poniedziałkowe w miesiącach wrześniu i maju, najmniejszą zaś ilość interwencji wykazują piątki i czwartki w kwietniu.

Tab. 6.

	Z ogólnej liczby wypadków				
	udzielono pomocy				fałszywych alarmów
	mężczyznom	kobietom	dzieciom	ogółem	
Styczeń	255	143	43	441	2
Luty	257	133	53	443	9
Marzec	283	184	42	509	4
Kwiecień	225	152	41	418	10
Maj	275	154	69	498	9
Czerwiec	294	176	64	534	9
Lipiec	303	130	59	492	7
Sierpień	287	158	67	512	14
Wrzesień	267	126	47	440	10
Październik	267	136	51	454	8
Listopad	245	135	54	434	6
Grudzień	237	144	47	428	6
Ogółem w ciągu roku 1912	3.195	1.771	637	5.603	94
Od założenia Towarzystwa	43.691	22.390	5.899	71.980	1.067

Do r. 1898 fałszywych alarmów nie notowano

Fałszywe alarmy stanowią 1·67% liczby wezwań.

Z liczby osób, którym udzielono pomocy

mężczyźni stanowią 57·02%

kobiety „ 31·59%

dzieci „ 11·39%

W zestawieniu według płci osób, którym pogotowie w roku 1912 udzielało pomocy (Tab. 6.), występują w procentowym stosunku pewne różnice, a mianowicie ilość kobiet wzrosła, natomiast liczba dzieci, które uległy wypadkom, zmniejszyła się znacznie i to zarówno bezwzględnie jak i procentowo (w zestawieniu z dorosłymi). Rok poprzedzający (1911) dawał wyjątkowo bardzo wysoki odsetek wypadków wśród dzieci: 13% — rok ostatni bardziej się zbliża w tym względzie do lat dawniejszych. Bardzo nieznaczną różnicę wykazuje liczba oznaczająca ilość fałszywych alarmów. Liczba ta waha się stale około 1·5% lub też niewiele cyfrę tę przekracza. Tutaj powtórzyć należy w odniesieniu do owych t. zw. fałszywych alarmów to samo, co zaznaczano w sprawozdaniu z lat poprzednich, iż nazwa to dla tej kategorii niewłaściwa, a przynajmniej nieściśła. Najczęściej chodzi o wypadki, w których ktoś istotnie zasłabł, ale był to tylko stan chwilowy tak, iż nie zachodziła potrzeba interwencji pogotowia, gdyż już przed jego przybyciem otoczenie okazało dostateczną pomoc danej osobie. Są więc te wezwania uwidocznione w naszej statystyce jako fałszywe alarmy tylko dowodem zbyt nieraz gorliwości, czy troskliwości otoczenia przy jakimś drobnym wypadku, a nie wynikiem złej woli. Ze świadomym fałszywym alarmem podobnie jak z symulacją, spotyka się pogotowie stosunkowo bardzo rzadko.

Z kolei przystępujemy do rozpatrzenia danych o wieku i rodzaju zajęcia osób, którym pogotowie udzielało pomocy.

Tablice poniżej umieszczone (Tab. 7. i Tab. 8.) nie wymagają zbyt szczegółowego omawiania. Czytelnik sam może łatwo wyprowadzić nasuwające się wnioski. Przy porównaniu z odpowiednimi tablicami z roku poprzedniego zauważyć można stosunki na ogół bardzo zbliżone zarówno pod względem kategorii wieku jak i zawodów osób, którym udzielano pomocy. Różnice nie są znaczne. Jedyna znaczniejsza różnica, to pośród dzieci spore zmniejszenie liczby dziewcząt, podczas gdy przeciwnie wśród dorosłych ilość kobiet wzrosła — jak to już przy omawianiu Tab. 6-tej zaznaczono. — Co do zawodów, to pewien przyrost zauważyć się daje wśród urzędników, kupców, przemysłowców i pomocników handlowych.

Podobnie jak w latach dawniejszych, tak i w roku ubiegłym uwydatnia się z tych tablic (str. 18. i 20.), że najczęściej po-

Tab. 7.

	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Razem
Mężczyźni:													
w wieku lat 14—20	83	87	77	66	78	95	85	72	71	77	72	48	911
21—30	75	81	99	70	85	93	100	95	99	86	78	80	1051
31—40	34	38	55	42	43	46	57	49	48	44	38	40	524
41—50	30	20	25	20	36	32	30	36	24	32	30	31	346
51—60	20	16	14	20	26	22	19	21	15	22	18	20	233
61—70	6	11	12	2	6	5	9	8	9	3	8	13	92
71—80	5	4	—	4	1	1	2	6	1	2	—	4	30
81—	2	—	1	1	—	—	1	—	—	1	1	1	8
Kobiety:													
w wieku lat 14—20	27	17	41	19	29	45	23	30	30	23	22	31	337
21—30	34	45	50	60	50	49	40	38	40	52	32	35	525
31—40	30	20	51	22	21	40	34	41	13	26	29	24	351
41—50	17	20	25	18	25	20	12	15	15	10	19	21	217
51—60	14	12	6	13	14	7	10	19	11	11	17	17	151
61—70	13	10	7	8	11	10	9	7	7	8	10	6	106
71—80	6	7	3	9	2	5	2	3	6	4	4	7	58
81—	2	2	1	3	2	—	—	5	4	2	2	3	26
Dzieci:													
do lat 14	43	53	42	41	69	64	59	67	47	51	54	47	637
Razem . . .												5603	

Tab. 8.

	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Pazdziernik	Listopad	Grudzień	Razem
Mężczyźni:													
Urzednicy	13	11	7	6	12	9	8	14	8	7	9	12	116
Zawody wolne	8	7	5	6	2	8	7	8	7	3	5	5	71
Uczniowie szkół śred. i wyższych	38	32	14	20	16	27	16	12	21	24	17	13	250
Wojskowi	2	1	2	1	2	3	3	4	1	4	3	7	33
Kupcy i przemysłowcy	4	8	7	9	3	3	8	6	4	8	6	9	75
Pomocnicy handlowi .	10	11	12	21	18	9	22	9	12	9	4	16	153
Rzemieślnicy	74	70	78	67	83	103	85	97	74	78	67	57	933
Robotnicy (wyrobnicy, służący, stróże itp.)	75	74	98	76	108	108	129	124	123	103	114	94	1226
Inne zajęcia	9	11	15	8	17	14	10	1	10	15	2	14	126
Bez zajęcia (zebracy, aresztanci itp.)	11	14	30	7	5	2	8	5	2	2	4	4	94
Nie wiadomo	11	18	15	4	9	8	7	7	5	14	14	6	118
Razem	255	257	283	225	275	294	303	287	267	267	245	237	3195
Kobiety:													
Bez ściśle określonego zajęcia (mężatki, wdowy, panny przy rodzicach)	64	49	75	61	76	70	70	80	60	65	60	73	803
Nauczycielki i urzędniczki	4	2	3	1	5	3	2	2	1	2	—	6	31
Uczennice szkół średn. i wyższych	2	4	5	3	5	5	2	1	4	4	1	5	41
Sklepowe i szwaczki . .	5	5	10	7	3	15	3	2	—	6	1	4	61
Służące	23	20	26	31	29	25	18	20	13	21	24	15	265
Wyrobnice i robotnice	18	20	23	16	23	33	25	31	18	20	20	18	265
Inne zajęcia	2	5	7	4	1	3	7	6	8	5	5	6	59
Bez zajęcia	17	14	11	21	3	8	3	10	10	7	14	11	129
Prostytutki	—	3	1	—	5	—	—	1	4	—	—	1	15
Nie wiadomo	8	11	23	8	4	14	—	5	8	6	10	5	102
Razem	143	133	184	152	154	176	130	158	126	136	135	144	1771
Dzieci:													
Chłopcy	28	37	30	29	45	46	47	49	34	33	41	32	451
Dziewczęta	15	16	12	12	24	18	12	18	13	18	13	15	186
Razem													5603

gotowie niesie pomoc mężczyznom: robotnikom i rzemieślnikom, w wieku lat 20—30.

Rodzaje wypadków.

Tab. 9.

Miesiąc	Przypadki wewnętrzne	Przypadki chirurgiczne	Porody i poronienia	Ciepłota umysłowa	Zamachy samobójcze	Stwierdzono śmierć	Symulacja	Przewieziono chorych	Razem
Styczeń . . .	32	227	5	2	8	5	1	161	441
Luty	19	229	6	2	11	4	1	171	443
Marzec	28	266	3	2	6	6	1	197	509
Kwiecień . . .	26	216	1	1	5	10	2	157	418
Maj	30	287	—	3	10	8	4	156	498
Czerwiec . . .	35	326	3	2	9	5	3	151	534
Lipiec	30	327	4	1	6	4	—	120	492
Sierpień	29	302	1	—	6	5	1	168	512
Wrzesień	36	259	1	3	5	1	2	133	440
Październik . .	25	255	3	—	6	6	2	157	454
Listopad	30	220	1	—	4	4	1	174	434
Grudzień	37	224	2	—	9	10	5	141	428
Ogółem	357	3138	30	16	85	68	23	1.886	5.603
Od założenia Towarzystwa }	11.904	36.770	1.820	1.253	1.073	617	440	18.103	71.980

Bardzo znaczną większość, jak zresztą stale co roku, stanowią przypadki chirurgiczne; wynoszą one 55% wszystkich wypadków. Jeżeli pominiemy tutaj omawianie przewieżeń chorych, o czym będzie mowa pod koniec tej części niniejszego sprawozdania, — to na drugim z kolei miejscu po przypadkach chirurgicznych występują przypadki wewnętrzne, których ilość w roku ubiegłym w porównaniu z poprzednim znacznie się zmniejszyła. Wyraźnie również zmniejszyła się ilość porodów i poronień, przy których interweniowało pogotowie.

Przypadki wewnętrzne w roku 1912 stosunkowo bardzo równomiernie były rozłożone na poszczególne miesiące (z wyjątkiem jednego miesiąca lutego) tak, jak w żadnym może roku z lat dawniejszych. Największej ich ilości dostarczył — rzecz

dziwna — grudzień, gdy dawniej zawsze ich bywało w miesiącach letnich najwięcej.

Tab. 10.

Przypadki wewnętrzne	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Razem
Ogólne osłabienie i wycieńczenie . . .	3	1	2	8	1	5	2	1	1	1	5	6	36
Omdlenie	1	4	3	—	10	2	5	—	2	3	2	1	33
Ataki duszności . . .	—	—	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—	5
Zaburzenia sercowe . .	2	4	4	1	1	2	1	2	2	1	—	—	20
Krwotoki wewnętrzne (gruźlica, wrzód okrągły)	2	—	—	2	1	1	1	2	—	2	1	2	14
Udary mózgowie i porażenia	—	1	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	6
Nerwobóle, shock . . .	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	3
Epilepsya i histerya . .	7	—	5	6	2	2	4	8	8	3	6	6	57
Zaburzenia przewodów pokarmowego . . .	2	1	3	4	—	6	7	8	8	2	4	2	47
Zatrucia przypadkowe (pokarm. i lekarstw.) . . .	—	—	4	—	—	2	—	2	3	1	2	1	15
Zatrucie alkoholem . . .	9	6	3	2	8	8	5	4	6	10	5	9	75
Zatrucie gazami	1	2	—	1	—	—	—	—	4	1	—	9	18
Stany gorączkowe . . .	2	—	1	—	1	2	1	—	1	—	1	—	9
Przypadki bez ścisłego oznaczenia . . .	3	—	1	1	2	3	3	2	—	—	3	1	19
Razem	32	19	28	26	30	35	30	29	36	25	30	37	357

Z pośród przypadków wewnętrznych największą część stanowią u nas stale, od lat szeregu, zatrucia alkoholem. Ilość ich i w roku ubiegłym była stosunkowo dosyć znaczna, jakkolwiek niepomernie mniejsza aniżeli w roku poprzednim. Na drugim miejscu idą napady epileptyczne (i histeryczne), na trzecim zaś zaburzenia przewodów pokarmowego.

Tab. 11.

Przypadki chirurgiczne	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Razem
	Wstrząśnienie mózgu	1	—	—	—	1	—	—	—	1	3	—	—
Oparzenia	12	11	8	6	8	11	17	3	9	7	6	11	109
Odmrożenia	22	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
Zmiażdżenia i oderwania (palców, całych kończyn)	3	2	1	4	2	4	3	1	1	3	—	2	26
Złamania	10	10	17	7	13	7	12	17	3	5	7	10	118
Zwichnięcia i nadwichnięcia	6	6	1	2	6	8	2	3	7	2	—	3	46
Zranienia	110	134	156	131	175	197	203	191	180	163	145	131	1916
Słuczenia, obrzęki, krwiaki, sińce	27	28	21	13	29	28	38	31	21	23	19	18	296
Zdarcia naskórka	13	12	18	22	19	29	15	19	9	14	19	23	212
Krwawienie z ran, żyłaków, nosa	7	6	11	8	4	4	6	6	2	7	5	7	73
Ciała obce	14	12	25	19	26	30	21	23	21	21	11	10	233
Przypadki dentystryczne	2	3	8	4	4	7	10	8	5	7	8	9	75
Zatrzymanie moczu	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Razem	227	229	266	216	287	326	327	302	259	255	220	224	3138

Z tablicy tej wynika, że przypadki zranień stanowią 61·05%
 „ słuczeń „ 9·43 „
 „ ciał obcych „ 7·42 „
 „ zdarć naskórka „ 6·75 „
 „ złamań „ 3·76 „
 „ oparzeń „ 3·47 „
 „ dentystryczne „ 2·39 „
 „ krwawień z ran „ 2·32 „
 „ zwichnięć „ 1·50 „
 „ odmrożeń „ 0·86 „
 „ zmiażdżeń „ 0·83 „
 „ wstrząśnienia mózgu „ 0·19 „
 „ zatrzymania moczu „ 0·03 „

Jeżeli porównamy te liczby procentowe z podobnymi z poprzedniego sprawozdania to przekonamy się, że stosunki utrzymują się dosyć zbliżone. Ilość zranień w roku ubiegłym, jakkolwiek bezwzględnie mniejsza, aniżeli w roku poprzednim (1911), to jednak w stosunku do innych przypadków chirurgicznych wzrosła blisko o 4%. Wzrosła też liczba odmrożeń (27), zarówno bezwzględnie jak i procentowo — przeważnie zdarzały się one

w styczniu, podczas gdy w roku poprzednim wyłącznie w lutym (18); pozostaje to, rzeczywiście, w związku z innym układem dni mroźnych w obu tych latach.

Pewną część obrażeń stanowią stale uszkodzenia, zadane w bójkach. Zamieszczona poniżej tabelka wykazuje w roku 1912 stosunki w tym względzie nadzwyczaj zbliżone do roku poprzedniego.

Tab. 12.

Uszkodzeń w bójkach doznali :	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Razem
Mężczyźni . . .	14	5	13	8	16	19	16	13	11	12	15	10	152
Kobiety . . .	3	1	1	—	5	2	5	7	1	3	2	2	32
Razem . . .	17	6	14	8	21	21	21	20	12	15	17	12	184

Na zakończenie omawiania przypadków chirurgicznych załączona poniżej tablica pozwoli się rozejrzeć bardziej szczegółowo w rodzaju zranień, zwichnięć i złamań.

Tab. 13.

	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Razem
Zranienia :													
Rany cięte	51	69	88	70	102	103	94	90	88	69	86	74	984
„ miążdżone	4	1	3	3	7	9	10	11	5	11	2	2	68
„ darte, szarpane	8	10	15	15	21	26	34	31	18	22	17	13	230
„ tłuczone	34	37	36	27	27	32	39	40	47	32	23	27	401
„ postrzałowe	3	5	3	—	2	5	4	1	2	5	4	3	37
„ kłute	10	11	7	11	9	16	18	14	12	22	10	11	151
„ gryzione	—	1	4	5	7	6	4	4	8	2	3	1	45
													1.916
Zwichnięcia i nadwichnięcia :													
stawu barkowego	1	1	1	1	1	—	—	—	1	—	—	—	6
„ łokciowego	—	1	—	—	2	—	—	1	1	1	—	—	6
„ nadgarstkowego	3	3	—	—	1	4	1	2	2	—	—	1	17
„ biodrowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ kolanowego	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
„ skokowego	1	1	—	—	2	2	1	—	1	—	—	—	7
palców	1	1	—	—	—	2	—	—	1	—	—	2	6
szczęki	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
													46
Złamania :													
podstawy czaszki	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	3
kręgosłupa	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
kości kończyn górnych	4	3	2	5	1	2	5	7	—	3	3	3	38
„ „ „ dolnych	5	6	13	1	6	3	4	8	2	1	4	7	60
obojczyka	1	—	—	—	1	1	3	1	1	—	—	—	8
żeber	—	—	1	1	4	1	—	—	—	1	—	—	8
													118

Pośród zranień widoczna jest bardzo znaczna przewaga ran ciętych — powtarza się to stale co roku — potem z kolei idą rany tłuczone, na trzecim miejscu rany darte i szarpane. Na ogół zranienia wykazują również prawie to samo ugrupowanie stosunków, co i w poprzednim roku, z jednym tylko wyjątkiem, iż ilość ran miażdżonych zmniejszyła się bardzo wybitnie — blisko o połowę.

Dział „zwichnięcia“ wykazuje w roku ubiegłym znaczny ubytek; przeważają, jak i dawniej stale, zwichnięcia w stawie nadgarstkowym.

W dziale złamań największą ilość stanowią złamania kończyn, jak co roku, i to przeważnie dolnych.

ZAMACHY SAMOBÓJCZE.

Księga wypadków prowadzona na stacyi naszego Pogotowia ratunkowego, pozwala na zestawienie najbardziej do prawdy zbliżonych statystycznych danych o zamachach samobójczych, dokonanych w Krakowie i w najbliższej okolicy. Zestawienie to może być kompletniejsze, aniżeli zestawienia klinik lub oddziałów szpitalnych, które posiadają wiadomości o pewnej tylko części zamachów, czy też nawet zakładu medycyny sądowej, gdzie dostają się już tylko zwłoki samobójców, a uchodzić musi jego kontroli część znaczna zamachów bez wyniku śmiertelnego. Nie jest przecież i ta nasza statystyka bezwzględnie wierna, gdyż część zamachów z natychmiastowym wynikiem śmiertelnym, do których pogotowia już nie wzywano — a bywają przecież i takie — nie znajduje w niej uwzględnienia. Równocześnie jednak trzeba stwierdzić, że takie samobójstwa — t. j. bez interwencji Pogotowia — stanowią w Krakowie bardzo znikomą część ogólnę ich liczby. Dla uzupełnienia rubryki śmiertelności przy zamachach samobójczych, zwłaszcza w tych wypadkach, w których śmierć nastąpić mogła dopiero po pewnym czasie, postarano się dowiedzieć w klinikach i w oddziałach szpitalnych o dalszych losach przewiezionych tamże przez Pogotowie samobójców. Cyfry poniżej podane zestawiono już po zasięgnięciu takich informacji o każdym poszczególnym wypadku.

Tab. 14.

R o d z a j	Styczeń		Luty		Marzec		Kwiecień		Maj		Czerwiec		Lipiec		Sierpień		Wrzesień		Październik		Listopad		Grudzień		R a z e m		Przypadki śmiertelne	
	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	m. k.	
Otrucia	2	1	5	2	1	2	4	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	5	13	33	3	2	
Postrzały	1	3	3	1	2	3	1	1	2	2	—	—	—	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—	20	8	3	1	
Rany cięte i klute	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	5	3	1	—	
Utopienie	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
Powieszenie	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—
Zaczadzenie	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—
Rzucenie się z wysokości	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1
	6	5	4	2	5	5	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	7	45	17	4	4	4
	8	11	6	5	10	9	6	6	5	6	6	5	6	6	5	6	4	9	9	9	9	9	85	21	21	21	21	21

Ogólna ilość zamachów samobójczych wzrosła nieco w roku ubiegłym w porównaniu z rokiem poprzednim (z 78 na 85). Cały ten przyrost stanowią zamachy samobójcze kobiet, podczas gdy ilość mężczyzn nawet zmniejszyła się o jednego. Zawsze jednak mężczyźni stanowią większość, chociaż w roku 1912 przewaga ta bardzo zmalała.

Przypatrzwszy się rozkładowi zamachów na poszczególne miesiące nie można w roku ubiegłym wysnuwać z niego żadnych dalej idących wniosków; był on zdaje się dosyć przypadkowy. Co do sposobów, w jaki chciano sobie odebrać życie, to przeważają — jak zwykle — otrucia, które też równocześnie zwykle dają najmniejszy stosunkowo odsetek śmiertelności. Wśród trujących się przeważają kobiety — rzecz co roku się powtarzająca — w roku ubiegłym przewaga ta jest bardzo wybitną. Pośród używających natomiast broni palnej dla odebrania sobie życia w przeciwieństwie do trujących się stwierdzić należy prawie siedmiokrotną przewagę mężczyzn. Śmiertelność w tym dziale samobójstw zmniejszyła się z rokiem ubiegłym w porównaniu z rokiem 1911. Przewaga mężczyzn występuje również wśród chcących się po-

zbawić życia przy pomocy narzędzi ostrych; z 5-ciu trzech z wynikiem śmiertelnym. Utopienia i powieszenia próbowali wyłącznie mężczyźni — razem pięciu — z nich jednego, powieszono, zdołano jeszcze odratować; utopienia obydwu ze skutkiem.

Tab. 15.

Wiek samobójców	mężczyzn	kobiet	Razem	Przypadki śmiertelne		
				mężczyzn	kobiet	Razem
Od lat 16—20	7	12	19	4	1	5
21—25	16	10	26	4	2	6
26—30	5	10	15	1	1	2
31—35	3	2	5	2	—	2
36—40	4	3	7	2	—	2
41—45	1	1	2	—	—	—
46—50	4	1	5	1	—	1
54—68	5	1	6	3	—	3
	45	40	85	17	4	21

Mężczyźni stanowią . . . 52·94%
 Kobiety „ . . . 47·06%
 Przypadków śmiertelnych 24·70%

Jeżeli się przypatrzemy tej tabliczce, podającej nam wiek samobójców, to zauważyć możemy, iż największej ilości dostarczają lata 21—25, przyczem w tej kategorii wieku przeważa bardzo wybitnie ilość mężczyzn nad ilością kobiet. Wogóle największa ilość samobójców, to ludzie młodzi.

Ilość przypadków śmiertelnych zmalała w roku ubiegłym znacznie w porównaniu z rokiem 1911 (z 36% na 24·7%).

Z poniżej zamieszczonej tabeli dowiedzieć się można do jakich warstw społecznych należeli samobójcy, których Pogotowie miało ratować.

Tab. 16.

Mężczyźni		Kobiety	
Uczniowie szkół średnich i wyższych	9	Bez ściśle określonego zajęcia: mężatki, wdowy i panny przy rodzinie	14
Rzemieślnicy	11	Służące	6
Robotnicy i służący	6	Uczennice szkół średnich i wyższych	3
Urzednicy	7	Robotnice i wyrobnice	3
Pracownicy handlowi	5	Kobiety publiczne	3
Wojskowi	2	Inne zajęcia	7
Bez zajęcia	1	Bez zajęcia	2
Niewiadomo	4	Niewiadomo	2
Razem	45	Razem	40

Sporej stosunkowo ilości samobójców wśród mężczyzn dostarczają ludzie zajęci pracą fizyczną: rzemieślnicy i robotnicy, a znacznej też części kształcąca się młodzież męzka. Wśród kobiet natomiast przeważają kobiety zamężne i wdowy, a także panny małoletnie przy rodzinie pozostające.

Dla uzupełnienia obrazu umieszczono poniżej tabelkę, podającą zestawienie zamachów samobójczych wedle pory dobowej.

Tab. 17.

Pora	8-9	9-10	10-11	11-12	razem	12-1	1-2	2-3	3-4	razem	4-5	5-6	6-7	7-8	razem	Ogółem
Dzień	przed południem					w dzień					wieczorem					47
	4	2	2	6	14	4	3	2	7	16	7	3	5	2	17	
Noc	przed północą					w nocy					nad ranem					38
	3	9	9	5	26	—	3	3	2	8	2	—	1	1	4	

Najwięcej samobójstw bywało w godzinach: 9—11 w nocy; najmniej zaś we wczesnych godzinach porannych.

Otrucia. — Liczba otruc zwiększyła się w roku ubiegłym o 6 w porównaniu z rokiem poprzednim.

Tab. 18.

O trucia	mężczyzn	kobiet	Razem	Przypadki śmiertelne
Kwasem solnym . . .	2	2	4	
„ octowym . . .	—	1	1	
„ karbolowym . . .	1	4	5	1 męzc.
Lysolem	—	1	1	
Morfiną	1	1	2	1 kob.
Kokainą	1	4	5	
Alkaloidem bez ozn. . .	—	1	1	
Chininą	—	1	1	
Fosforem	1	6	7	1 męzc.
Siarką	1	—	1	
Sublimatem	2	4	6	
<i>Sinkiem potasu</i>	1	1	2	1 męzc. 1 kob.
Jodyną	—	2	2	
Adaliną	—	1	1	
Eterem	1	—	1	
Spirytusem denatur. . .	1	3	4	
Terpentyną	—	1	1	
Nie wiadomo	1	—	1	
Razem	13	33	46	5 $\begin{cases} 3 \text{ m.} \\ 2 \text{ k.} \end{cases}$

W roku ubiegłym tedy — podobnie jak i w latach dawniejszych — stwierdzić można również znaczną różnorodność środków używanych do trucia się. Na pierwszym miejscu idzie fosfor; przewaga bardzo znaczna wśród kobiet, z pośród których wszystkie próbujące tego sposobu pozostały przy życiu — natomiast jedyny mężczyzna, który się truł fosforem, zmarł. Na drugim miejscu stoi sublimat, który w roku poprzednim (1911) dostarczył największej ilości otruc. Najskuteczniejsze okazały się otrucia sinkiem potasu — rzecz wiadoma.

Przychodzimy do zamachów samobójczych przy pomocy broni palnej. Ilość ich o dwa większa aniżeli w poprzednim roku.

Tab. 19.

Postrzały	mężczyźni	kobiety	Razem	Przypadki śmiertelne		
				m.	k.	Razem
w okolicę serca (w klatkę piersiową)	9	—	9	3	—	3
w głowę bez oznaczenia .	2	—	2	1	—	1
w brodę	1	—	1	1	—	1
w skroń	4	1	5	1	1	2
w ucho	1	—	1	1	—	1
w usta	2	—	2	1	—	1
w brzuch	1	1	2	—	—	—
w ramię	—	1	1	—	—	—
Razem	20	3	23	8	1	9

Najczęstsze w roku 1912 były zatem strzały w klatkę piersiową. One też wykazują największą śmiertelność, chociaż nie jest ona tak wielka jak przy przeważających w roku poprzednim (1911) strzałach w skroń, które wtedy wszystkie — w liczbie 9 — były śmiertelne. Jak to już powyżej zaznaczono w ogóle zamachy przy użyciu broni palnej były w roku ubiegłym znacznie mniej skuteczne, aniżeli w roku 1911; wykazują natomiast większą różnorodność.

Z innych rodzajów zamachów samobójczych — oprócz powyżej już omawianych — wspomnieć można jeszcze, iż przybyło nieco zaccadzeń; nadto wykazuje statystyka nasza jeden; wypadek rzucenia się z wysokości.

Z ważniejszych wypadków, jakie notuje kronika Pogotowia, można wymienić (w porządku chronologicznym):

19. I. Zginęło od zaccadzenia dwoje dzieci przy pożarze.

1. III. Katastrofa budowlana, w której dwie osoby poranione; jedna z nich zmarła.

13. III. Owa, wspomniana już powyżej, katastrofa kolejowa w Trzebini, przyczem Pogotowie udzieliło pomocy 32 osobom (liczba osób, które odniosły obrażenia była znacznie większa).

4. IV. Obsunięcie się rusztowania. Troje ludzi rannych; jedna śmierć (złamanie podstawy czaszki).

15. XII. W jednym dniu zaccadzenie 6 osób: — rano 4, w nocy 2.

28. XII. Równoczesne otrucie kwasem karbolowym dwojga młodych ludzi; on zmarł.

Dla uzupełnienia obrazu działalności pogotowia wspomnieć jeszcze należy o przewożeniu chorych. Przewożenie to do szpitali, klinik i t. d. stanowią wcale pokaźną część działalności pogotowia rat. krakowskiego. Znaczną znowu stosunkowo liczbę tych przewózek stanowią przypadki chorób zakaźnych, do czego służy osobny wóz — nigdy już w innym celu nieużywany, — który po każdym takim przewiezieniu zostaje dokładnie zdezynfekowany.

Większość bardzo przeważającą stanowią przewózki bezpłatne niezamożnych chorych; zamożniejsi składają odpowiednią, stosunkowo niską opłatę. W roku ubiegłym przewieziono chorych 1886, z tego tylko 431 za opłatą, a zatem blisko półtora tysiąca bezpłatnie.

Przewieziono do szpitali . . . ,	1531
„ „ klinik	181
„ „ zakładów leczniczych prywatnych	74
„ „ mieszkań	88
„ na dworzec kolejowy	12

Tak się przedstawia w ogólnych zarysach działalność Towarzystwa Ratunkowego i utrzymywanej przezeń stacyi ratunkowej w dwudziestym drugim roku jej istnienia.

Kraków, w lutym 1913.

Dr. Wacław Zakrzewski,

sekretarz.

SPRAWOZDANIE KASOWE

KRAKOWSKIEGO

Ochotniczego Towarzystwa Ratunkowego

za rok 1912.

Obrót

L. p.	Przychód	Kor.	hal.	Kor.	hal.
1	Remanent z roku zeszłego 1911			4.940	74
2	Strata na wartości walorów			42	80
3	Subwencje	11.700	—		
4	Dary	10.735	—		
5	Wkładki zwyczajne 1912 r.	1.953	—		
6	„ korporacyj i firm	1.049	—		
7	Z rachunku służby	30	—		
8	Przychód dzienny	4.479	—		
9	Nadzwyczajne dochody:				
	Stanowisko przy wyścigach	350	—		
	Z puszeki stacyjnej	150	76		
	Różne inne	72	41		
10	Odsetki	1.579	89	32.099	06
				37.082	60

kasowy.

L. p.	Rozchód	Kor.	hal.	Kor.	hal.
1	Kupno walorów			11.485	55
2	Pomoc lekarska	12.336	—		
3	Służba *)	925	60		
4	Utrzymanie inwentarza	1.182	23		
5	Druki	443	25		
9	Opatrunki i leki	1.225	65		
7	Pranie bielizny	462	88		
8	Drobne wydatki	85	61		
9	Rozchody nadzwyczajne	212	80		
10	Odsetki	87	90	16.961	92
11	Gotówka			8.635	13
				37.082	60

W Krakowie, 17. lutego 1913 r.

Sekretarz:
Dr. Wacław Zakrzewski

Prezes:
Prof. Dr. Bolesław Wicherkiewicz
c. k. Radca Dworu.

Skarbnik:
Kazimierz Jankowski

Komisja sprawdzająca:
Wacław Anczyc **Prof. Dr. Stanisław Pareński.**

*) W tej pozycji mieści się dodatek za nocną służbę sanitaryuszów i woźnicy, pobory kursora i kolędy.

Bilans

L. p.	Stan czynny	Kor.	hal.	Kor.	hal.
1.	3 książeczki wkładk. M. K. O.			30.124	44
2.	2 „ „ Pow. K. O.			7.472	04
3.	1 „ „ Tow. zal.			2.872	41
4.	List zastawny Banku krajow.			172	20
5.	Oblig indemnizacyjny			85	—
6.	Listy zastawne Banku Galic. na 10.000 K.			9.575	—
7.	Wóz Nr. 1.	300	—		
	Nr. 2.	600	—		
	Nr. 3. zakaźny	400	—		
	Nr. 4. karetką czarna	1.400	—	2.700	—
8.	Instrumenta			402	—
9.	Bielizna			133	—
10.	Sprzęty			967	—
11.	Gotówka			8.635	13
				63.138	22

W Krakowie, dnia 17 lutego 1913 r.

Dr. Wacław Anczycki
Prof. Dr. Bolesław Wicherkiewicz
c. k. Rada Dworu

Kazimierz Jankowski

Prof. Dr. Stanisław Pareński

Wacław Anczycki

W tej pozycji nie ma się dostatek za pomocą służby audytorskiej i w-
dział, podjętym i tożdy.

zamknięcia.

L. p.	Stan bierny	Kor.	hal.	Kor.	hal.
1.	Majątek z końcem 1911 r. . .			50.088	08
2.	Nadwyżka bilansowa z 1912 r.			13.050	14
				63.138	22

W Krakowie, dnia 17 lutego 1913 r.

Sekretarz:
Dr. Wacław Zakrzewski

Prezes:
Prof. Dr. Bolesław Wicherkiewicz
c. k. Rada Dworu

Skarbnik:
Kazimierz Jankowski

Komisja sprawdzająca:
Wacław Anczycki **Prof. Dr. Stanisław Pareński.**

Rachunek administracji.

Lp.	Przychód		Rozchód		K.	h.
	K.	h.	K.	h.		
1.	Wkładki wpłacone w r. 1911 na r. 1912		Amortyzacya : wozów instrumentów bielizny sprzętów		1.850 — 100 — 45 — 108 —	
2.	Przychód kasowy		Rozchód kasowy		32.099 06	16 — 16.961 92
	/		Nadwyżka bilansowa			13.050 14
	32.115 06					32.115 06

W Krakowie, dnia 17 lutego 1912 r.

Sekretarz :
Dr. Wacław Zakrzewski

Prezes :
Prof. Dr. Bolesław Wicherkiewicz
c. k. Radca Dworu

Skarbnik :
Kazimierz Jankowski

Komisya sprawdzająca :
Prof. Dr. Stanisław Pareński.

Wacław Anczyc

Spis członków wspierających.

1. Założyciele.

Z jednorazową wkładką 400 kor. (lub też wyższą):

Ś. p. Anna Jerzmanowska
 Ś. p. Prof. Dr. E. Neusser, c. k. Radca Dworu
 Ś. p. J. Eksceł. Namiestnik Dr. Andrzej hr. Potocki
 Prof. Dr. Bolesław Wicherkiewicz, c. k. Radca Dworu
 Arcybractwo Miłosierdzia
 Dyrekcya Kolei Państwowych
 Dyrekcya Kolei Północnej
 Kasa Oszczędności miasta Krakowa
 Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń.

2. Dobrodzieje.

Z jednorazową wkładką 200 kor.:

Towarzystwo Tramwajów elektrycznych
 Franciszek Macharski
 Leopold Reich, Radca cesarski
 Hr. Józefa Reyowa
 Tekla Zachałkowa
 Z fundacyi ś. p. Julii Umińskiej
 Z fundacyi bł. p. I. Holzera.

3. Dożywotni.

Z jednorazową wkładką 100 kor.:

Anczyc Waclaw
 Austryackie Towarzystwo Akcyj. Fabryki Portlant-Cementu w Szczakowej
 Czunko Adam, archit. i budowniczy, Radca m.
 Dr. Stanisław Biesiadecki
 Dawna Resursa mieszczańska
 Gremium Aptekarzy
 Prof. Dr. Bronisław Kader
 Prof. Dr. Leon Mańkowski
 Hr. Marya Ressegnier
 Karol Uznański
 Ignacy Wójcikiewicz
 Leon Zieleniewski
 Spółka Kredytowa Członków Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń
 Towarzystwo Zaliczkowe urzędników.

4. Zwyczajni.

Pp. (Rocznie najmniej 8 kor.).

1. Ader Leon, Dr. adwokat	10	34. Chronowski Jaxa Eustachy, wł. Grand Hotelu .	50
2. Apteka pod firmą K. Wiszniewski	10	35. Ciechanowska Katarzyna	8
3. Armółowicz Jan, Dyr. filii Banku kraj.	8	36. Czarnek Władysław	10
4. Barberowska Karolina	8	37. Czynciel Celestyn, artysta malarz	8
5. Bannet Arnold Dr.	8	38. † Dattner Maurycy, prezes Izby handl. i r. m.	10
6. Bannet Salomon	8	39. Dawidowski Aleksander, Radca dworu	8
7. Bartl Stanisław	10	40. Doboszyński Adam, Dr. adw. i r. m.	8
8. Bazes Gustaw Gerson, r. m.	10	41. Dobrowolski Stanisław, Dr. Prof. Uniw.	8
9. Berezowski Tadeusz Dr.	8	42. Doliński Roman, Radca dworu	10
10. Beringer Wandalin, r. m.	8	43. Drozdowski Karol, Dyr.	8
11. Bialik Józef, r. m.	10	44. Dominikanie O. O.	8
12. Bielański Gustaw Dr.	8	45. Drukarnia Związkowa	50
13. Bielański Edward, insp. kol. państw.	8	46. Einhorn Ferdynand Dr.	8
14. Bilewski Władysław	8	47. Einhorn Salomon	8
15. Biliński Maryan, Radca dworu *)	10	48. Ehrenpreis Zygmunt, Dr. adw.	8
16. Birnbaum Juda, r. m.	8	49. Elektrownia miejska	25
17. Biskupski Ignacy, r. m.	8	50. Epstein Juliusz, r. m.	8
18. Blassberg Maksymil. Dr.	8	51. Epstein Flora	10
19. Bogdanik Józef Dr.	8	52. Epstein Stanisław, inżynier	10
20. Böhm Seweryn	8	53. Epstein Tadeusz, r. kom.	10
21. Bober Jakób	8	54. Fabryka Farb Karmańskiego (Gabryel Górski *)	10
22. Bossowski Aleksander, Dr. Prof. Uniw.	8	55. Fabryka Józefa Góreckiego	20
23. Braun Stanisław, Dr. Prof. Uniw.	8	56. Fabryka Peterseima	8
24. Brummer Jakób	8	57. Fabryka portland-cementu B. Liban i S-ka	50
25. Bujwid Odo, Dr. Prof. Uniw., r. m.	8	58. Fabryka tytoniu	100
26. Buzdygan Mikołaj Dr.	8	59. Federowicz Jan Kanty, pos. sejm. i r. m.	8
27. Caputa Józef, X. Dr. r. m.	8	60. Fedorowicz Adam, delegat c. k. Namiestnictwa, Rad. dw. i c. k. Podkom.	10
28. Cech blacharzy	17		
29. „ kowali i stelmachów	8		
30. „ krawców	8		
31. „ ślusarzy	8		
32. „ szewców *)	8		
33. Cetnarowski Edward Dr.	8		

*) Wkładka za rok 1912 dotychczas nie wpłynęła.

61. Fierich Franciszek Ksawery, Dr. Prof. Uniw. i r. m.	10	93. Janiszewski Tomasz, Dr. fizyk	8
62. Firma Beyer i Ska	8	94. Jankowski Kazimierz, dyr. Tow. kred.	8
63. Firma Falter i Dattner	8	95. Jankowski Mikołaj*)	8
64. „ Reim i Ska	8	96. Jawornicki Józef, r. m.	8
65. Fischer Jan Władysław	8	97. Jezuici X. X.	8
66. Flatau Michał Dr., Dyr. pol. i Radca rządu	10	98. Judkiewicz Jakób, r. m.	8
67. Flis Kazimierz Dr.	8	99. Jugendfeinowa Agniesz.	8
68. Fraenkel Michał	8	100. Karnasiewicz Tomasz	8
69. Fritsch Herman	8	101. Kasa Chorych miejska	200
70. Gawroński Feliks, X. Dr. kanonik	8	102. Kasa Chorych drukarzy i litografów	40
71. Gazownia miejska	25	103. Kasa Chorych powiatowa w Krakowie	50
72. Gertenbach Wilhelm	10	104. Kasa Chorych powiatowa w Podgórzu	100
73. Gertler Julian, Dr. adw. kraj. i r. m.	8	105. Kepler Paweł, Dr.	8
74. Glatzel Józef, starszy radca skarb.	8	106. Kirschner Łazarz	8
75. Głowacki Robert Jan	8	107. Klemensiewicz Edmund, c. k. Notaryusz i r. m.	8
76. Godzicki Jan, r. m.	8	108. Kluczyński Eugen., Dr. weteryn. miejsk.	8
77. Goldgart Naftali	8	109. † Knapieński Ludwik.	8
78. Goldlust — firma	10	110. Kohn Dawid	8
79. Górkiewicz Czesław*)	10	111. Komornicki Stefan, Dr.	10
80. Grabowski Władysław, architekt budown.	8	112. Konopiński Michał, red. r. m.	8
81. Gross Adolf, Dr. adw., pos. do Rady państwa i r. m.	8	113. Kostanecki Kazim., Dr. Prof. Uniw.	10
82. Grosser Artur, insp. kol. półn.	8	114. Kosydarski Władysław	8
83. † Guńkiewicz Bronisław, Dr. adw. kraj. i r. m.	10	115. Kowalski Zygmunt, Dyr. Kasy Oszcz. m. Krakowa	8
84. Hanusz Michał	10	116. Koy Michał, Dr. adw.	12
85. Heumann Herman r. m.	8	117. Kozłowski Franciszek	8
86. Hirschfeld Zygmunt	8	118. Krajewski Jan	8
87. Holzer Maurycy, Dr. adw.	8	119. Krakowska Drukarnia Nakładowa	8
88. Hoyer Henryk, Dr. Prof. Uniw.	8	120. Krobicki Henryk	10
89. Igllicki Stefan, r. m.	8	121. Krongold Wilh., Dr. r. m.	10
90. Isenberg Leon	8	122. Krupiński Jan, Ks. Dr. kanon.	8
91. Jakubowski Jan, Dr. adw. kraj.	8	123. Krzetuski Karol, Dr. r. m.	8
92. Jakubowski Maciej, Dr. Prof. Uniw.	8	124. Krzeczowska Aniela	8
		125. Krzyżanowska Helena	8
		126. Krzyżanowski Maryan	8

*) Wkładka za rok 1912 dotychczas nie wpłynęła.

127. Krzyżanowski Stanisław, arch. bud.	8	162. † Niewiarowski Władysł., em. rot.	8
128. Kunicka Marya *)	8	163. Nowotny Feliks, naczel. straży *)	8
129. Kurkiewicz Andrzej	8	164. Nowotny Franciszek, Dr. Prof. Uniw.	10
130. Kwiatkowski Jan	8	165. Nowak Julian, Dr. Prof. Uniw., r. m.	10
131. Kwieciński Józef	8	166. Olszewski Karol, Dr. Prof. Uniw.	8
132. Laberschek Feliks, Dr.	8	167. Pałkowska Antonina	8
133. Landau Jan, Dr. prym.	8	168. Pająk Jan, r. m.	8
134. Landau Ignacy, Dr. adw. poseł, r. m.	8	169. Papeé Maksymilian, Dr. Dyr. rzeźni	8
135. Landau Rafał, Dr. adw., r. m.	8	170. Pareński Stanisław, Dr. Prof. Uniw., r. m.	8
136. Lang Ant., X. Dyr.	10	171. Pieniążek Przemysł., Dr. Prof. Uniw.	8
137. Lang Ottokar, Dr.	8	172. Piltz Jan, Dr. Prof. Uniw.	10
138. Lazar Ludwik	8	173. Peroś Jan, arch. bud., r. m.	10
139. Lenert Franciszek	8	174. Piotrowski Witold	8
140. Leinkram Michał, Dr.	8	175. Pollerowa Wanda	20
141. Lewandowski Witold *)	8	176. Ponińska Aniela hr.	10
142. Leo Juliusz, Dr. Prezy- dent m. Krakowa, poseł do Rady państwa i na Sejm kraj.	8	177. Popiel Konstanty	8
143. Łapiński Kazimierz, Dr.	8	178. Porebski August, r. ces., r. m.	8
144. Łazarski Józef, Dr. Prof. Uniw.	8	179. Potocka Anna hr.	10
145. Major Maryan	8	180. Potocki Franciszek hr.	8
146. Mateczny Antoni	8	181. Poźniak Stanisław, Dr.	8
147. Markus Karol	8	182. Propperowa Adela *)	8
148. Matusiński Jacek	8	183. Raczyński August.	8
149. Maurizio Gustaw	8	184. Rada wyznaniowa gm. izrael.	50
150. Maurizio Jan	8	185. Rakower Eiroim	8
151. Marek Zygmunt, Dr. adw. poseł do Rady państwa	10	186. Reifer Arnold	8
152. Merz Ludwik, Dr. adw. i r. m.	8	187. Resch Zygmunt	10
153. Meisels Adolf, Dr. adw. i r. m.	10	188. Ripper Hugo	8
154. Meus Reimund, r. m.	8	189. Ripper Aleksander *)	10
155. Michalik Jan	8	190. Ripp Leon, Dr. adw.	8
156. Michalska Karolina	10	191. Ritterman Joachim, r. m.	10
157. Muranyi Roman, r. m.	11	192. Romanowski Artur. r. m.	10
158. Mussil Leopold	10	193. Rosenblat Emanuel, Dr.	8
159. † Niemczewski Franc., c. k. Notaryusz	8	194. Rosenblat Józef, Dr. Prof. Uniw., r. m.	8
160. Niemetz Alojzy	8	195. Rosner Aleksander, Dr. Prof. Uniw.	8
161. Niesiołowski Kazimierz	8		

*) Wkładka za rok 1912 dotychczas nie wpłynęła.

196. Rożnowski Stanisław	8	231. Szatkowski Henryk., dyr. Tow. Wz. Ub., r. m.	10
197. Rutkowska Wanda	8	232. Szklarski Andrzej	8
198. Rutkowski Maksymilian, Dr. Prof. Uniw.	8	233. Szołajska W.	8
199. Rutkowski Kazimierz, Dr.	8	234. Szufa Ludwik	8
200. Rydel Adam, Dr.	8	235. Szybalski Miec., radca sąd.	8
201. Rydel Jan	8	236. Tarnowski Stan., hr., Dr., Eksc. prez. Akad. Umiej.	10
202. Sare Józef, c. k. r. dw., wiceprezes m. Krakowa	8	237. Tarnowski Zdzisław, hr.	8
203. Schneider Lud., Dr. r. m.	20	238. Tilles Emanuel	8
204. Schoengut Stef., Dr., prez. Izb. lek.	10	239. Tilles Samuel, Dr. adw., r. m., prez. gmin. izrael.	8
205. Schechter Samuel	8	240. Tilles Adolf, Dr. adw. kraj.	8
206. Seidl Wilh., prez. Sądu kr.	8	241. Tislowitz Ignacy, archił.	8
207. Silberbach Emil	8	242. Tomkowicz Stanisław, Dr.	8
208. Simchen Jerzy, Dr. adw.	10	243. Troczyński Romuald	8
209. Skórczewski Adolf	8	244. Towarzystwo tramwajów elektrycznych	25
210. Skład apteczny p. f. J. Klemensiewiczowej	8	245. Urbanowa Eleonora	8
211. Sobierajska Marya	8	246. Wachtel Bernard, r. m.	8
212. Skąpski Józef, Dr. adw.	10	247. Wachtel Zygm. Dr. prym.	8
213. Sobolewski Ignacy	8	248. Wajda Wincenty, r. m.	10
214. Spis Stan., X. Prof. Uniw.	8	249. Wasung Wład. Dr., r. m.	8
215. Stadmüller K., Prof. Dr.	14	250. Wiedeński Bank Zwią- zkowy	20
216. Stachowski Stanisław	8	251. Wilczyński Józef, r. m.	10
217. Steinsberg Józef, Dr. adw.	8	252. Wójcikiewicz Stanisław	10
218. Stowarzyszenie tapicerów	8	253. Zachałkowa Tekla	10
219. Stowarzyszenie mehani- ków, zegarmistrz. i pie- czątkarzy 1912 r.	15	254. Zajączkowski Władysław	8
220. Stowarzyszenie złotników i jubilerów	16	255. Zakrzewski Wincenty, Dr. Prof. Uniw.	10
221. Stowarzyszenie drukarzy i litografów	8	256. Zakrzewski Tad., Dr. adw.	10
222. Stowarzyszenie urzędni- czek pocztowych	10	257. Zakład ubezpieczeń od wypadków dla Galicji i Bukowiny	24
223. Stowarzyszenie introliga- torów i pudełkarzy	16	258. Zieliński Kazimierz	20
224. Suski Wiktor. r. m.	10	259. Zoll Fryderyk, Dr. człon. Izby Panów	10
225. Süsskind Dawid, Dr. adw.	10	260. Żuławski Karol, Dr. Prof. Uniw.	10
226. Swolkień Władysław, Ra- dca rządu	10	261. Živnostenska Banka filia	20
227. Swolkieniowa Adela	10	<i>Zgłosili przystąpienie na r. 1913 :</i>	
228. Świerzyński Stanis., dyr. budow. m.	8	Konwent PP. Norbertanek	10
229. Szalay Ludwik, Dr. adw.	8	Owsiński Józ., Dr., lek. miejsk.	8
230. Szarski Henryk, Dr., wi- ceprez. m. Krakowa	8	Weinsberg Jakób, Dr., lekarz miejski	8
		Weissglas Wilhelm, Dr.	8

Członkowie czynni.

1. Lekarze Pogotowia:

Dr. Antoni Pachoński,

kierownik pogotowia ratunkowego.

Dr. Gruszczyński Lucyan

Dr. Nowotny Gustaw *)

Dr. Przychocki Stanisław

Dr. Rec Wojciech

Dr. Sokołowski Marian *)

Dr. Zakrzewski Waław.

Jako zastępcy byli czynni:

Dr. Blay Feliks

Dr. Krzysztoń Kazimierz

Dr. Mikułowski Włodzimierz

Dr. Missona Krzysztof

Dr. Schinzel Zygmunt.

2. Dyżurni Pogotowia:

Rygorozanci i słuchacze V r. medecyny i Dr. Dr. med., którzy uzyskali dyplom w roku sprawozdawczym.

1. Dr. Bacia Kazimierz	28. Lipiński Witold
2. Bartel Alfred	29. Lukas Stefan
3. Billet Ozyasz	30. Łukiewicz Kazimierz
4. Borczowski Karol	31. Maciak Franciszek
5. Bylicki Andrzej	32. Majewski Waław
6. Chełmecki Stanisław	33. Markowski Władysław
7. Dr. Dłutek Jan	34. Maszadro Ksawery
8. Dobrowolski Kazimierz	35. Menhard Władysław
9. Dr. Drobnowicz Zygmunt	36. Dr. Mierosławski Ludwik
10. Gąsiorowski Stanisław	37. Dr. Miłoszewski Mieczysław
11. Gieszczykiewicz Marian	38. Dr. Miziura Edward
12. Dr. Glatzel Jan	39. Dr. Mossakowski Jan
13. Glazór Konstanty	40. Nakonieczny Bolesław
14. Goldmann Józef	41. Nowicki Jan
15. Dr. Grabczak Ludwik	42. Dr. Okuljar Bolesław
16. Grosser Ernest	43. Orzechowski Konrad
17. Halpern Władysław	44. Radziszewski Władysław
18. Hager Bronisław	45. Rajs Mieczysław
19. Hodbod Stanisław	46. Rdułtowski Jan
20. Kessel Kazimierz	47. Dr. Rosenzweig Stanisław
21. Klarner Józef	48. Dr. Rzążewski Henryk
22. Kłosowski Stanisław	49. Dr. Schönberg Emil
23. Konopnicki Jan	50. Dr. Schröder Antoni
24. Konwerski Marian	51. Siedlecki Feliks
25. Kownacki Bolesław	52. Dr. Siwiński Bolesław
26. Kurnatowski Wojciech	53. Stanoch Adolf
27. Leyko Emil	54. Stryjeński Władysław

*) Do końca sierpnia Dr. Nowotny, a od tego czasu Dr. Sokołowski.

55. Świerż Witold	63. Walter Bolesław
56. Szafran Włodzimierz	64. Wojewski Stanisław
57. Szancenbach Jan	65. Wojtaszek Roman
58. Szczehura Roman	66. Woliczko Stanisław
59. Tomiak Stanisław	67. Zagórski Henryk
60. Typrowicz Stanisław	68. Zaranek Stanisław
61. Waga Franciszek	69. Zbyszewski Włodzimierz.
62. Walczyński Władysław	

Służba Pogotowia.

Sanitariusze :

Lanoszka Antoni
Serafin Jan
Tomaszewski Jakób.

Woźnice :

Gorczyca Wojciech
Karaś Piotr
Sabatowicz Franciszek.

Tabor Pogotowia ratunkowego.

Cztery karetki :

- 3 karetki ratunkowe ;
- 1 karetka do przewożenia przyp. zakaźnych.
- 1 lektyka na kołach gumowych ;
- 1 fotel składany ;
- 4 pary noszy.

Jedenaście kufrów sanitarnych :

- 4 kufrы wyjazdowe ;
- 1 skrzynka z odtrutkami ;
- 1 kufer katastrofowy ;
- 2 skrzynki katastrofowe ;
- 1 kufer posterunkowy ;
- 2 skrzynki zapasowe.

